

PRATARMĖ

Vienuoliktąjį šio leidinio tomą sudaro du skyriai. *Pirmame skyriuje* aptariama kai kurie bendrieji ugdymo klausimai. Iš jo dėmesio centre yra glotoedukologijos, arba kelių kalbų mokymo(si), pagrindinės dimensijos, taip pat rašomosios anglų kalbos mokymo svarbiausios gairės bei matematikos gebėjimų diagnozavimo su testų pagalba galimybės. Šalia to iškeliama ir euristinio-tiriamąjo metodo svarba mokymosi procese ir išryškinami kai kurie šio metodo istorinės raidos aspektai. Taip pat šiame skyriuje pirmą kartą rašoma apie romų vaikų ugdymą. Vengrijos edukologai pateikia plačią šių vaikų gyvenimo (istorijos, kalbos, kultūros, skurdo, nedarbo ir kt.) apžvalgą ir kartu apibūdina jų padėtį įvairių tipų ugdymo institucijose (ikimokyklinėse, pradinėse, vidurinėse, profesinėse ir aukštosiose mokyklose). Be to, pirmame skyriuje lyginamas Lietuvos ir Švedijos mokinių požiūris į vaikų teises mokymosi procese. Kartu iškeliama ir paramos efektyvumo besivystančių šalių švietimui problema, nagrinėjama Norvegijos mokslininkų.

Antrame skyriuje aptariama itin aktuali ugdymo kryptis – kultūrinis ugdymas. Ypač reikšmin-

gas šiame skyriuje aptariamas priešmokyklinio ir ikimokyklinio amžiaus vaikų etnokultūrinis ugdymas kaip asmenybės tapsmo pamatas. Pažymėtina, kad aptariant kultūrinį ugdymą šiuo aspektu, daugiausia dėmesio sutelkiama į vaikų dermės pajautimo lavinimą, vaidybos gebėjimų ir kūrybiškumo ugdymą, pažinimo ir dvasinių galių aktyvinimą. Remiantis teorinių ir empirinių tyrinėjimų duomenimis parodoma, kaip kryptingai ir sumaniai panaudojant liaudies dainas, tautosaką, etnomuziką ir tautodailę jau vaikystėje įmanoma pasiekti teigiamų kultūrinio ugdymo rezultatų. Šalia to išryškinamos ir jaunesniojo amžiaus vaikų kūrybiškumo ugdymo muzikine veikla kryptys. Kadangi vaiko ugdymas daug priklauso nuo pedagogo asmenybės kryptingumo, o ypač nuo jo vertybinių orientacijų bei nuostatų, šiame skyriuje pateikiama informacijos ir apie studentų – būsimų mokytojų požiūrį į etnomuziką ir šio požiūrio kaitos tendencijas. Kartu atskleidžiama ir muzikos kūrybių suvokimo mokymo svarba muzikos mokytojo darbe ir jo įtaka mokinio asmenybės raidai.

Vanda Aramavičiūtė